

Ocena osiągnięcia naukowego oraz dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego dra Jarosława Szczepańskiego, sporządzona w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w obszarze nauk społecznych, dyscyplina: nauki o polityce i administracji.

Z przedłożonej przez dr. Jarosława Szczepańskiego dokumentacji wynika, że spełnione zostały wszystkie wymagania formalne niezbędne do wszczęcia postępowania habilitacyjnego, wynikające z Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r., poz. 882 ze zm. w Dz. U. z 2016 r. poz. 1311). Poniższa recenzja opiera się na kryteriach określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. nr 196, poz. 1165). W pierwszej części przedstawiona zostanie sylwetka Habilitanta oraz przebieg jego kariery zawodowej, zaś w kolejnych częściach dokonana zostanie ocena osiągnięcia naukowego będącego przedmiotem postępowania habilitacyjnego, pozostałych osiągnięć naukowych oraz dorobku dydaktycznego i organizacyjnego.

1. Wprowadzenie – sylwetka Habilitanta oraz przebieg kariery zawodowej

Dr J. Szczepański uzyskał w 2010 r. tytuł magistra z zakresu politologii w oparciu o pracę magisterską pt. *Stany i niewolnictwo w myśli polityczno-prawnej John C. Calhouna*. Dwa lata później zdobył dyplom ukończenia studiów magisterskich z zakresu prawa na pod-

stawie pracy magisterskiej pt. *Władza ustawodawcza i wykonawcza w Skonfederowanych Stanach Ameryki*. Ta podwójna ścieżka kształcenia kontynuowana była w kolejnych latach. W 2015 r. dr. J. Szczepański ukończył studia trzeciego stopnia z zakresu nauk o polityce na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych, Uniwersytet Warszawski, zaś w 2016 r. uzyskał dyplom doktora nauk prawny w zakresie prawa na podstawie rozprawy *Typologia doktryn polityczno-prawnych* (promotorem rozprawy był prof. dr hab. Hubert Izdebski, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski). Od roku 2018 jest on zatrudniony na stanowisku adiunkta w Zakładzie Systemów Politycznych w Instytucie Nauk Politycznych na Uniwersytecie Warszawskim. Podkreślić też należy, mniej lub bardziej epizodyczne związki z innymi uczelniami, w tym zatrudnienie w roku akademickim 2016-2017 w charakterze adiunkta w Katedrze Filozofii i Teorii Prawa na Akademii Sztuki Wojennej. Co ważne z punktu widzenia aktywności organizacyjnej, w latach 2011 – 2016 pełnił funkcję pełnomocnika Dziekana Wydziału Dziennikarstwa i Nauk Politycznych, Uniwersytetu Warszawskiego ds. wydawniczych.

2. Ocena osiągnięcia naukowego, o którym mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r., poz. 882 ze zm. w Dz. U. z 2016 r. poz. 1311).

Dr Jarosław Szczepański jako osiągnięcie naukowe przedstawił monografię zatytułowaną *Ideowe podstawy polskiego spektrum politycznego*, której celem, jak sam podkreśla jest wypełnienie literaturowej luki, która pojawiła się po 2015 r. w polskiej literaturze przedmiotu dotyczącej pozycji politycznych oraz spektrum politycznego polskich partii politycznych rozumianego jako przestrzeń ideowej klasyfikacji pozycji politycznych. Na najbardziej ogólnym poziomie celem pracy jest opis spektrum politycznego zarówno na poziomie partyjnym, jak i elektoralnym przez pryzmat trzech dominujących ideologii podstawowych: liberalizmu, konserwatyzmu oraz socjalizmu oraz ich synkretycznych pochodnych: socjalnego liberalizmu, konserwatywnego liberalizmu oraz socjalnego konserwatyzmu. Co należy wyeksponować, negatywnym układem odniesienia dla swojego pomysłu teoretycznego oraz założenia metodologicznego opartego o typy idealne ideologii czyni on m. in. modele jednowymiarowe, w tym podział na lewicę oraz prawicę uznając go za, wedle Jego własnych słów, „doktrynalny”, a nie „teoretyczny”. Układ pracy jest logiczny i spójny. W pierwszej części autor referuje stan badań nad polskim spektrum politycznym z uwzględnieniem psychologii polityki, socjologii polityki oraz nauki o polityce. Przegląd badań opiera się przede wszystkim na opra-

cowaniach zwartych oraz artykułach autorów wywodzących się z polskich ośrodków akademickich.

W kolejnym rozdziale autor przedstawia perspektywę teoretyczną. W tej części Habilitant wskazuje na swoje źródła teoretycznych inspiracji, podkreśla konieczność rozumienia ideologii jako typów idealnych, a więc stabilnych układów odniesienia względem których odnoszone są doktryny obecne na polskiej scenie politycznej. Warto zaznaczyć, że ideologie definiowane są przez pryzmat aksjologii i antropologii, a więc odnoszą się do ogólnych zagadnień etycznych oraz związanych założeniami na temat istoty człowieka i jego relacji z innymi aktorami oraz elementami otoczenia. Również w tej części scharakteryzowane zostały wymienione już ideologie, a także przywołane zostały założenia teorii decyzji. W kolejnych rozdziałach książki przedstawiony został szczegółowo projekt badawczy, wraz z kwestionariuszem pytań stawianych respondentom, a także omówione wyniki badań jakościowych oraz ilościowych. Projekt badawczy obejmował ustalenie pozycji partii w spektrum ideologicznym, ustalenie procentowego udziału wyborców danego ugrupowania reprezentujących poszczególne ideologie, zestawienie wyników badania ankietowego z danymi CBOS przedstawiającymi autoidentyfikację wyborców na osi prawica-centrum-lewica.

Kolejne rozdziały omawiają również szczegółowo odpowiedzi na pytania kwestionariusza, wskazując na możliwe dla partii opcje działania i przestrzenie pozyskiwania głosów, bądź wyjaśniając przesunięcia partii w ramach spektrum ideologicznego. To ostatnie było możliwe, gdyż ustalenia oparte są na badaniach elektoratu prowadzonych w roku 2015, powtórzonych w trakcie kampanii samorządowej 2018. W ostatniej części pracy autor nie tylko rekapitułuje podstawowe ustalenia płynące z badań, ale próbuje włączyć do swoich ram analitycznych podział lewica-prawica, wskazując na sześć możliwych osi ustanawiających tego typu podział. To z kolei użyte zostało do wyjaśnienia wypowiedzi aktorów politycznych, którzy często w bardzo szczególny sposób pozycjonują siebie oraz swoich oponentów na osi lewica-prawica. Spektakularnym tego przykładem jest środowisko polityczne J. Korwin-Mikkego opisujące wszystkie pozostałe ugrupowania jako lewicę.

Temat osiągnięcia naukowego jest zgodny z zakresem problemowym nauk o polityce i administracji. Wybór tematu wart jest uznania również ze względu na stosunkowo niewielką liczbę prac podejmującą problematykę podziałów politycznych oraz różnic ideologicznych po 2015 r. W większości przypadków skupienie na wymiarze ideowym oznaczało analizę wypowiedzi programowych partii politycznych, odnoszenie ich do kwestii doktrynalnych, czy ideologicznych, czy wreszcie ustalanie ideowego usytuowania partii politycznych. W tym przypadku należy docenić, iż przedstawiona monografia integruje poziom partii politycznych

oraz poziom elektoralny, ustalając nie tylko usytuowanie ideowe aktora politycznego, ale także elektoratu. Niewątpliwie dobrym wyborem metodologicznym była kombinacja podejść ilościowych oraz jakościowych, a także zastosowanie metody eksperckiej oraz sędziów kompetentnych, co pozwoliło na postulowaną przez Habilitanta intersubiektywną ocenę pozycji partii i wykroczenie poza wewnętrzną perspektywę samych aktorów politycznych.

Pozytywnie należy również ocenić „elektorálną”, ilościową część badań empirycznych przeprowadzoną na potrzeby pracy. Ciekawy i pozwalający uchwycić podstawowe założenia antropologiczne leżące u podłoża wspomnianych ideologii jest kwestionariusz pytań zadawanych respondentom. Co ważne wnioski formułowane przez Habilitanta opierają się na wynikach badania próby liczącej ponad 4000 respondentów. Co do podstawowych osiągnięć monografii Habilitantowi udało się sformułować szereg interesujących wniosków. Część z nich jest po prostu empirycznym potwierdzeniem obecnych w literaturze intuicji, część zaś przynosi nowe informacje na temat zakresu poparcia konkretnych partii przez osoby, które charakteryzują często silnie zróżnicowane sympatie ideologiczne. Autor empirycznie potwierdził przechylenie polskiego spektrum politycznego w kierunku rozwiązań socjalnych, odnotowywane zresztą od początku lat 90. Sąd ten od dawna nie ma już statusu hipotezy, podobnie jak stwierdzenie, że „Solidarność, z której narodziła się polska prawica była w dużej mierze ruchem walczącym o polepszenie bytu robotników oraz nowe rozwiązania socjalne”. Nie brakuje prac na temat tego ruchu pokazujących, że wątki socjalne były jednym z ważnych nurtów (np. klasyczna już praca A. Touraine’a).

Generalnie pozytywnej oceny pracy nie przesłania szereg kwestii problematycznych, o których w tym miejscu również należy wspomnieć. Po pierwsze, zarówno przegląd literatury przedmiotu jak i teoretyczne założenia pracy zostały zbyt lakonicznie, zawierają wiele braków oraz nie zawsze trafnych pomysłów i rozstrzygnięć. Nie wyjaśnia tego fakt, iż kwestie te szerzej zostały przedstawione w monografii bazującej na rozprawie doktorskiej pt. *Trójkąt ideologiczny. Ku nowemu modelowi spektrum politycznego*. Po pierwsze, z niezrozumiałych powodów autor ograniczył się w przeglądzie literatury przedmiotu wyłącznie do literatury polskojęzycznej, zupełnie ignorując publikacje zagraniczne, zwłaszcza anglojęzyczne, wielokrotnie podejmujące wątki dotyczące przestrzennych modeli rywalizacji partyjnej (tradycji badań sięgającej jeszcze pracy A. Downs’a *An economic theory of democracy*), koncepcji podziałów socjopolitycznych i szeregu debat na ten temat, łącznie z ich środkowoeuropejską specyfiką, problematyki podziału lewica-prawica, czy relacji pomiędzy partiami politycznymi a opinią publiczną (np. praca J. Zallera, *The nature and origins of public opinion*). Nie twierdzą, że prace te fundamentalnie zmieniłyby kształt projektu badawczego, w tym wpłynęły na

dobrane metody i techniki, ich znajomość pozwoliłaby jednak znacznie lepiej i adekwatniej uzasadnić dokonane wybory teoretyczne i rozstrzygnięcia metodologiczne, a także osadzić ustalenia w tradycji badań politologicznych.

Pisząc natomiast o adekwatności mam na przykład na myśli odwołania do T Kuhna, I. Lakatosa, czy Q. Skinnera, które w żaden bezpośredni sposób nie przełożyły się na późniejszą praktykę badań, stanowiąc raczej rodzaj erudycyjnego naddatku. Wrażenie to jest tym silniejsze, że brakuje znacznie ważniejszych dla przedmiotu badań rozważań dotyczących m. in. pozycjonowania partii względem siebie i elektoratu, tworzenia podziałów ideologicznych, relacji partii i elektoratu, kwestii wpływu przekazów ideologicznych partii na elektorat, pytań o to, czy system partyjny odzwierciedla podziały społeczne, czy je kreuje (na bardziej abstrakcyjnym poziomie wyrażanym przez dylemat struktura – podmiotowość), czy sytujących się na poziomie dyskursu kwestie ramifikacji, primingu, partyjnej własności pewnych kwestii (ang. *issue ownership*) tak ważnych dla konstruowania przekazów ideologicznych, hierarchizacji ważności kwestii (ang. *issues*), a w efekcie procesów politycznej reprezentacji i społecznej perswazji.

Co więcej, wspomniane erudycyjne odwołania nie zawsze są jasne, a niekiedy wydają się zupełnie niepotrzebne i niewiele wnoszące. Przykładem pierwszego jest odwołanie do tzw. szkoły z Cambridge, drugiego zaś przywołanie teorii decyzji. Zatrzymajmy się chwilę przy pierwszej kwestii. Jak pisze Habilitant: „Wychodząc z założeń tzw. szkoły z Cambridge o potrzebie odrzucenia <<wiecznych>> pojęć i analizowaniu poszczególnych treści politycznych, w odniesieniu do kontekstu ich powstania, stawiana jest hipoteza o niezbędności wytyczenia punktów odniesienia dla prowadzenia analiz porównawczych”. Fragment ten jest nie tylko niejasny, ale też pozostaje w sprzeczności z wielokrotnie wyrażanym przez Habilitanta dążeniem do obiektywizacji, czy przekonaniem o możliwości realizacji funkcji predykcyjnej. Jest też sprzeczny z przekonaniem o istnieniu „pierwotnych znaczeń” określonych kategorii wyrażonym przez Habilitanta na s. 47. W konstruktywistycznej wizji Q. Skinnera nie istnieje bowiem coś takiego, jak pierwotne znaczenie. Podstawowe kategorie na jakich opierają się różne ideologie polityczne podlegają różnym „ujednoznacznieniom/dekontestacjom” (by użyć języka M. Freedena), w zależności od układu relacji z innymi kategoriami oraz w zależności od danego kontekstu historycznego. Obiektywizujące, pozytywistyczne założenia ontologiczne i epistemologiczne są przeciwieństwem perspektywistycznej filozofii historii Q. Skinnera. W tym sensie przywołanie samego Q. Skinnera nie wydaje się adekwatne i przydatne.

Jeśli jednak przyjąć podejście Habilitanta, że istnieją pierwotne znaczenia i da się precyzyjnie zdefiniować ideologie (co autor czyni na stronach 44 i 45), warto byłoby się również

pokusie o zdefiniowanie w pracy w sposób bardziej szczegółowy tzw. ideologii synkretycznych. Jak łączą one ze sobą poszczególne treści ideologii głównych? Łączenie których założeń rozstrzyga o synkretyzmie? Wreszcie jakie konfiguracje powinny przybrać odpowiedzi kwestionariusza, by można było mówić o wyróżnionych ideologiach synkretycznych? Odpowiedzi na te pytania brakuje w pracy (choć nazbyt moim zdaniem ogólne odpowiedzi znaleźć można w raporcie z badania *Trójkąt ideologiczny*), a byłyby one ważnym uzupełnieniem toku argumentacji. Przydatne byłoby również precyzyjne wyodrębnienie celu pracy i pytań badawczych, a także statusu hipotez. Z jednej strony badanie to nie opiera się na weryfikacji hipotez, z drugiej w wielu miejscach pracy kategoria ta się pojawia, przy czym raczej w charakterze synonimu pomysłów na dalsze badania. Wartościowe byłoby więc zebranie ich w końcowej części pracy, wyliczenie i podsumowujące omówienie. Generalnie, stosunkowo ograniczona kwerenda literaturowa powoduje, że całe postępowanie badawcze, jego poszczególne kroki i decyzje są przedstawione zbyt lakonicznie, nie zawsze klarownie i bardzo słabo zakorzenione w międzynarodowej, klasycznej i współczesnej politologicznej literaturze naukowej.

Wątpliwości budzi również rozumienie przez autora pojęcia populizmu, jego użycie w pracy wydaje się nieprzydatne, a rozproszone uwagi na ten temat nie tylko w książce, ale też np. w raporcie *Trójkąt ideologiczny* (gdzie utożsamiany jest z doktryną) świadczą o problemach z uchwyceniem znaczenia tego pojęcia. Problemem, dodać należy, dość powszechnie rozpoznawanym w literaturze przedmiotu dotyczącej populizmu.

Na koniec dodałbym jeszcze kilka uwag o nieco mniejszym ciężarze gatunkowym. Po pierwsze, mimo, iż autor deklaruje dążenie do obiektywizacji, a przynajmniej intersubiektywizacji, niektóre sformułowania służące do opisu ideologicznych pozycji partii politycznych same są głosem „obserwatora wewnętrznego”, czy mówiąc inaczej, językiem źródeł politycznych. Mowa o takich sformułowaniach jak: „doktryna gender”, „europejski internacjonalizm”, „nowa aksjologia, która miała wyprzeć tradycyjną opartą o wierzenia chrześcijańskie”. Po drugie, warto zastanowić się nad osłabieniem definitywności niektórych wypowiedzi, by ustrzec się przed ryzykiem, mówiąc oględnie, balansowania na granicy błędu. Tak jest np. ze stwierdzeniem „przyjęcie dychotomii lewica-prawica za narzędzie analityczne czy deskryptywne, nieuchronne musi prowadzić do przyjęcia roli aktora politycznego, który wpisuje się w narrację właściwą pewnej grupie politycznej” (s. 183). Istnieje obszerna literatura akademicka, która z wielu perspektyw teoretycznych posługuje się i bada tą dychotomię, bynajmniej nie wpisując się w narrację polityczną. Po trzecie, książce przydałaby się dalsza redakcja językowa, co pozwoliłoby uniknąć pojawiających się w wielu miejscach błędów językowych, zwłaszcza stylistycznych, które utrudniają zrozumienie pewnych stwierdzeń (np. „O orzecz-

niu ustabilizowania trendu zmiany będzie można mówić dopiero po przeprowadzeniu badań w najbliższych elekcjach”, s. 206).

3. Pozostały dorobek naukowy

Dorobek naukowy Habilitanta nie wchodzący w skład osiągnięcia naukowego należy ocenić pozytywnie zarówno od strony jakościowej, ale też ilościowej (zwłaszcza w świetle krótkiego okresu po obronie rozprawy doktorskiej, w którym został pomnożony). Są to prace o dobrym poziomie merytorycznym, logicznej strukturze oraz uporządkowanym wywodzie. Tematycznie prace te obejmują kilka zagadnień, z których dwa pierwsze są ze sobą powiązane. Mowa o analizach dotyczących spektrum ideologicznego, tekstach dotyczących tożsamości nauki o polityce, wreszcie analizach dotyczących Nowego Jedwabnego Szlaku. Generalnie w dorobku Habilitanta widać powtarzalność wielu wątków, do których wielokrotnie wraca, rozwija je, czy uzupełnia, co traktuję jako przejaw konsekwencji zainteresowań badawczych oraz systematycznego rozwoju naukowego, który z oczywistych względów budowany jest na istniejących już tekstach. Gdy mowa o aspekcie ilościowym należy wskazać na 23 teksty o różnym statusie, charakterze oraz objętości, w tym monografię będącą zmodyfikowaną wersją doktoratu (*Trójkąt ideologiczny. Ku nowemu modelowi spektrum politycznego*), czy książkę omawiającą podstawowe zagadnienia z zakresu prawa pracy dla pracowników. Na szczególną uwagę zasługują podręczniki kierowane do studentów (*Wstęp do nauki o polityce*) oraz maturzystów podchodzących do egzaminu dojrzałości z zakresu Wiedzy o Społeczeństwie, a także szereg innych artykułów oraz rozdziałów w pracach zbiorowych mających walory przede wszystkim dydaktyczne np.:

- Jarosław Szczepański, *Prawo w państwie współczesnym*, w: *Społeczeństwo i Polityka*, red. K.A. Wojtaszczyk, W. Jakubowski, Warszawa 2018, tom 1 cz, 2, ASPRA-JR, s. 177-196.
- Jarosław Szczepański, *Współczesna myśl polityczna*, w: *Społeczeństwo i Polityka*, red. K.A. Wojtaszczyk, W. Jakubowski, Warszawa 2018, tom 1 cz, 1, ASPRA-JR, s. 129-145.

Przygotowanie tekstów do użytku dydaktycznego jest dużym wyzwaniem, nie zawsze docenianym, tym bardziej warto podkreślić znaczenie tego typu aktywności. W przypadku publikacji Habilitanta dostarczają one usystematyzowanej, najczęściej klarownie przedsta-

wionej wiedzy dotyczącej podstawowych kategorii, pojęć, czy problemów z nauki o polityce, czy wiedzy o społeczeństwie.

Jednak i w przypadku dorobku powtórzyć można wcześniejsze uwagi krytyczne, a więc skłonność do definitywnych stwierdzeń, czy sofizmu rozszerzenia (znanym również jako atakowanie chochoła), wtedy kiedy przychodzi do prezentacji stanowisk, w stosunku do których habilitant pozostaje krytyczny. Jednym z najbardziej jaskrawych przykładów jest charakterystyka interpretacjonizmu, o którym autor pisze, że nie jest to perspektywa „konsolidująca badaczy”. Co więcej, interpretacjonizm ma Jego zdaniem przyjmować, że istnieją różne narracje na temat świata „które traktować należy jako równorzędne” i że „Zjawiska społeczne nie mogą [...] istnieć niezależnie od naszych obserwacji, a sam badacz wpływa na wyniki własnych badań”, a to z kolei zdaniem Habilitanta ma oznaczać, iż „obiektywna, czy nawet intersubiektywna analiza jest niemożliwa” (*Wstęp do nauki o polityce*, Warszawa 2018, s. 181-182). Tymczasem *gros* literatury w ramach tej perspektywy poświęcone jest rozważaniom dotyczącym kryteriów, zasad oraz schematów analitycznych, czy wypracowywaniu a następnie aplikacji różnorodnych metod analizy, które zapewniałyby intersubiektywność badań (zob. np. M. Bevir, R. A. W. Rhodes (Red.), *Routledge Handbook of Interpretive Political Science*, Routledge 2016, czy książki wydane w ramach *Routledge Series of Interpretive Methods*). W myśl tej perspektywy zjawiska społeczne nie istnieją niezależnie od społecznych interpretacji, a nie jak twierdzi Habilitant, od obserwacji. Przekonanie, że zjawiska te nie istnieją niezależnie od naszych obserwacji jest natomiast trudne do zidentyfikowania, niezmiernie rzadkie w interpretatywnie zorientowanych naukach politycznych. Przedmiotem zainteresowania interpretatywistów jest raczej charakter i dynamika relacji pomiędzy ideami, czyli intersubiektywnie podzielanymi założeniami na temat rzeczywistości społecznej, które charakteryzują badanych aktorów politycznych wpływając na ich tożsamości oraz interesy, a materialnymi uwarunkowaniami ich działania.

Analiza przedłożonej dokumentacji wskazuje również na konieczność dalszych wysiłków w kierunku upowszechnienia wyników badań, a przede wszystkim ich umiędzynarodowienia. Habilitant nie publikował tekstów w czasopismach znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR) lub na liście European Reference Index for the Humanities (ERIH). Podobnie wygląda sytuacja, gdy mowa o sumarycznym impact factor według listy Journal Citation Reports (JCR). Nie ma On również cytowań według bazy Web of Science (WoS), a jego indeks Hirscha według bazy Web of Science (WoS) wynosi zero. Warto jednak podkreślić, iż według mniej restrykcyjnej i uwzględniającej też autocytowania bazy Google Scholar indeks cytowań wynosi 15.

Warto natomiast docenić fakt uczestnictwa w międzynarodowych konferencjach. Choć liczba konferencji, w których uczestniczył w charakterze prelegenta nie jest olbrzymia (10 konferencji), wystąpił na dwóch konferencjach organizowanych przez IPSA oraz ECPR, organizacji kluczowych dla politologii. Był też przewodniczącym panelu, czy też dyskutantem w kilku innych międzynarodowych konferencjach. Wyeksponować również należy fakt uczestnictwa w międzynarodowym projekcie *Cooperation between PRC and Eastern Europe under 16+1 formula and the New Silk Road Project, 2016-2017*, The Institute of European Studies of Macau. Habilitant jest też autorem szeregu ekspertyz, brał udział w zespołach eksperckich i konkursowych. Jest ponadto redaktorem, bądź członkiem redakcji kilku czasopism naukowych (Przegląd Europejski, Polish Journal of Political Science, Społeczeństwo i Polityka. Pismo edukacyjne) a także przewodniczącym rady dwóch serii wydawniczych. Habilitant jest też członkiem International Political Science Association, University Association for Contemporary European Studies, European Consortium for Political Research, Polskiego Towarzystwa Studiów Brytanicznych BRITANNIA, a także prezesem zarządu Fundacji Instytut Nauki o Polityce.

4. Dorobek dydaktyczny, popularyzatorski oraz organizacyjny

Nie budzi także jakichkolwiek wątpliwości wysoce pozytywna ocena aktywności dydaktycznej oraz popularyzatorskiej szczegółowo i wyczerpująco przedstawiona w dokumentacji. Habilitant nie poprzestaje na tradycyjnych formach aktywności dydaktycznej, jak wykłady/ćwiczenia, czy promotorstwo prac dyplomowych, ale rozszerza je o inne, dodatkowe formy zaangażowania, które łączą aktywność naukową, dydaktyczną oraz samokształceniowe wysiłki samych studentów. Habilitant zrealizował na przykład projekt *Sprawiedliwość w sprawiedliwości i fikcji*, w ramach którego studenci przygotowali pod nadzorem Habilitanta teksty naukowe z zakresu myśli politycznej. Opublikowane one zostały w pracy sfinansowanej przez Fundację Instytut Nauki o Polityce. Studenci wyższych lat pełnili funkcję redaktora, a młodszych autorów. Habilitant zrecenzował teksty, a całość pracy opatrzył wstępem.

Warto również zwrócić uwagę na inne zaangażowania organizacyjne dr. J. Szczepańskiego. Po pierwsze, powołanie w 2013 roku czasopisma *Polish Journal of Political Science*. Po drugie, aktywność w ramach funkcji pełnomocnika Dziekana ds. Wydawniczych WDiNP UW. Jej efektem było, jak deklaruje Habilitant w dokumentacji, m. in. zbudowanie od podstaw wydawnictwa wydziałowego, ale też udział w przygotowywaniu wniosku do oceny parametrycznej wydziału, opracowanie wniosków o uzyskanie uprawnień do nadawania stopni

naukowych z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz ocenie parametrycznej czasopism naukowych. Zdobyte na tym stanowisku doświadczenie zostało następnie wykorzystane w trakcie sprawowania przez Habilitanta funkcji Prodziekana ds. naukowych WBN Akademii Sztuki Wojennej. Po trzeciej, założenie w 2017 roku Fundacji Instytut Nauki o Polityce. W ramach pracy w Fundacji Habilitant przygotował m. in. samodzielnie lub zespołowo kilkanaście wniosków projektowych, w tym wiele zakończonych sukcesem.

Konkluzja

Zarówno przedłożone osiągnięcie naukowe, pozostały dorobek naukowy, dydaktyczno-organizacyjny i popularyzatorski Habilitanta, odpowiada wymogom stawianym badaczom ubiegającym się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Spełniony jest wymóg określony w art. 16 ust. 1 ustawy (Dz. U. Nr 65, poz. 595 z późn. zm.) z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki w związku z art. 179 ust. 1 Ustawy z dnia 3 lipca 2018 roku, Przepisy wprowadzające ustawę - prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1669). Tym samym opowiadam się za nadaniem dr. Jarosławowi Szczepańskiemu stopnia doktora habilitowanego w obszarze nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o polityce i administracji.

Artur Lipiński